

Sygn. akt V CSK 136/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa E. D.

przeciwko B. R. i S. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 września 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 9 października 2014 r., sygn. akt I ACa 931/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód E. D. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 9 października 2014 r., którym oddalono jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 29 czerwca 2012 r., w sprawie przeciwko B. R. i S. K. o zapłatę. Skarżący powołał się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Wskazał, że istnieje potrzeba dokonania wykładni art. 24 § 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (jedn. tekst: Dz. U. 2013 r., poz. 1443 ze zm.) gdyż przepis ten budzi poważne wątpliwości i wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów. Ponadto zaskarżony wyrok pozostaje w sprzeczności z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego dotyczącym doręczenia zawiadomienia o uchwale o wykluczeniu lub wykreśleniu członka z rejestru

spółdzielni oraz biegu terminu do zaskarżenia takiej uchwały. Zdaniem skarżącego powyższa rozbieżność stanowi podstawę do dalszych rozważań Sądu Najwyższego w zakresie spełnienia przez powoda przesłanek nabycia uprawnienia do udziału w podziale majątku pozostałego po likwidacji spółdzielni. Skarżący wskazał też, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna z uwagi na naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa procesowego, a zwłaszcza art. 231 w zw. z art. 328 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd Apelacyjny domniemania faktycznego o skutecznym doręczeniu powodowi zawiadomienia o wykreśleniu z rejestru członków bez określenia dokładnej daty doręczenia na podstawie twierdzeń i dowodzeń niezgodnych z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz art. 233 § 1 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegającym na przejęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji bez merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Analiza skargi kasacyjnej E.D. nie pozwala na przyjęcie, że wykazał on wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Skarga nie zawiera

abstrakcyjnego, sformułowanego w oderwaniu od okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie oraz przedstawionego w sposób jurydyczny problemu, do którego Sąd Najwyższy mógłby się odnieść. Sformułowania skargi wskazują, że skarżącemu w istocie nie chodzi o wykazanie przesłanki z 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a jedynie o poddanie wyroku kontroli kasacyjnej.

Dla spełnienia wymogu art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. konieczne jest przedstawienie, jakie poważne wątpliwości budzi wykładnia określonych przepisów prawa lub wskazanie rozbieżnych orzeczeń sądowych wydanych w oparciu o różną wykładnię tych przepisów (tak Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniach z dnia 25 października 2007 r., V CSK 357/07, niepubl.; z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, niepubl.). Skarżący nie wykazał potrzeby dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów zwłaszcza, iż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2014 r. (sygn. akt V CSK 123/13) wydanym w niniejszej sprawie odniósł się do przewidzianego w art. 24 § 3 wymagania uzasadnienia uchwały o wykreśleniu z listy członków spółdzielni. Rozważania w tym zakresie zawarte w skardze kasacyjnej dotyczą w istocie zakwestionowania ustalonego w sprawie stanu faktycznego, którymi to ustaleniami Sąd Najwyższy, z uwagi na treść art. 398¹³ § 2 k.p.c., jest związany.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w Sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., sygn. akt IV CSK 148/10, niepubl.).

Nie można przyjąć, że skarżący wykazał tak rozumianą przesłankę z art. 398⁹ § 4 k.p.c. Stawiając zarzuty naruszenia art. 231 w zw. z art. 382 k.p.c. przedstawił on jedynie własną - odmienną od poczynionej przez Sąd drugiej instancji - ocenę wyniku postępowania dowodowego w sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł jak w pkt 2 sentencji na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1, art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 6, § 12 ust 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. 2013 r., poz. 49 - zob. też uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2007 r., III CZP 130/06, OSNC 2008/1/1/ a także postanowienie z dnia 6 czerwca 2012 r. IV CZ 14/12 niepubl.).